

1) מדרש שמואל (בובר) פרשה כד

וישבע לה שאול בה' וגוי' (ש"א = שמואל א' = כ"ח ח' ט' י'), אמר רבי שמעון בן לקיש למה הדבר דומה באותה שעה, לאשה שהיתה נתונה אצל אהובה, ונשבעה בחיי בעלה, כך שאול שואל באוב וידעוני, והוא אומר חי ה' אם יקרך עון בדבר הזה (שם שם / שמואל א' כ"ח / י').

2) רד"ק שמואל א פרק כח

ואני רואה לפרש הנה מעשה האוב לפי מה שנמצא כתוב אמרו רז"ל בעל אוב זה המדבר מבין הפרקים ומבין אצילי ידיו... ופירוש מבין הפרקים שמשמיע קול נמוך מבין פרקי איבריו ומתחת שחיו על ידי מעשים שעושה שמקיש בזרועותיו וי"א אף מקטיר קטרת לשד והשד הוא העונה והמדבר ואמרו עוד בעל אוב אחד המעלה בזכורו ואחד הנשאל בגלגלת ופי' המעלה בזכורו שמדמה שמעלה המת ומדבר ומשמיע קול מתחת הארץ מעל פי הקבר כדרך ששמע שאול קולו של שמואל והקול נמוך מאד כמו שכתוב והיה כאוב מארץ קולך הנשאל בגלגלת גם הוא יקרא אוב ופירושו שיש עמו גלגלת של אבן שוהם או של זכוכית זכה ועושה מעשים עד שידמה שיוצא קול נמוך מאד וידמה לו באותו הקול שואל ומשיב כן פירשו רז"ל... ועוד אמרו רז"ל שלשה דברים נאמרו במעלה זכורו המעלה רואהו ואינו שומעו ומי שצריך לו שומעו ואינו רואהו מי שאינו צריך לו לא שומעו ולא רואהו כך שמואל אשה שהעלתהו ראתהו ולא שמעתהו שאול שהיה צריך לו שמעו ולא ראהו ואבנר ועמשא שלא נצטרכו לו לא שמעוהו ולא ראוהו.

וראינו **מחלוקת בין הגאונים** בדבר הזה וכלם נשתנו כי מעשה האוב הבל ותוהו ודברי כזב והתול.

אבל יש מהם אומרים כי לא דבר שמואל עם שאול וחס ושלום לא עלה שמואל מקברו ולא דבר אבל האשה עשתה הכל ברמאות כי מיד הכירה כי שאול הוא אך להראות לו כי מצד החכמה הכירה ומצאה דבר זה אמרה למה רמיתני ואתה שאול ודרך בעלת אוב להביא בן אדם שמדבר מתוך מחבואו בלשון נמוך וכאשר בא שאול לדרוש מאתה וראתה אותו נבהל וידעה כי למחר יהיה יוצא למלחמה וכל ישראל היו בפחד גדול וידעה מה שעשה שאול שהרג כהני ה' שמה בפי המגיד הדברים הנאמרים בפרשה ומה שאמר ויאמר שמואל אל שאול על מחשבת שאול כי היה חושב כי שמואל היה המדבר אליו ומה שאמר ולא עשית חרון אפו בעמלק ידוע היה דבר זה כי מאותה שעה אמר לו שמואל וימאסך מהיות מלך ומה שאמר לרעך לדוד ידוע היה זה בכל ישראל כי דוד נמשח למלך ומה שאמר מחר אתה ובניך עמי מדרך סברא אמר זה, זהו פי' **רב שמואל בן חפני הגאון** ז"ל ואמר אף על פי שמשמעות דברי החכמים ז"ל בגמרא כי אמת היה שהחיתה האשה את שמואל לא יקובלו הדברים במקום שיש מכחישים להם מן השכל.

אבל **רב סעדיה ורב האיי הגאונים** ז"ל אמרו אמת הוא כי רחוק הוא שתדע האשה העתידות וכן שתחיה היא את המת בחכמת האוב אך הבורא יתברך החיה את שמואל כדי לספר לשאול את כל הקורות העתידות לבא עליו והיא האשה אשר לא ידעה בכל אלה נבהלה כמו שנאמר ותזעק בקול גדול ואשר אמרה האשה את מי אעלה לך דברי התולים הם כי דעתה היה לעשות כמנהגה אלה דבריהם.

ויש לתמוה לדברי הגאונים האלה אם הקב"ה החיה את שמואל כדי לספר לשאול הקורות הבאות עליו למה לא אמר לו על ידי חלומות או על ידי אורים או על ידי הנביאים אלא על ידי אשה בעלת אוב ועוד איך היה נעלם משאול שהיה חכם ומלך אשר היו עמו כמה חכמים גדולים אם ענין אוב נעשה על ידי אדם מדבר מתוך מחבואו ומי יאמר שיטעה הוא בזה ואין זה הדעת מקבלו והנכון הוא מה שפירשנו:

3) יוסף בן מתתיהו, קדמוניות היהודים, ספר שישי, 340-342

מן הצדק הוא ליתן פרסום לאצילותה של האשה. אע"פ שמנעה המלך מלעסוק באומנותה שיכלה להפוך את תנאי החיים בביתה לטובים ונוחים יותר, ואע"פ שלא ראתה את המלך לפני כן מעולם, לא רחשה טינה אליו על שנידה את חכמתה ולא דחתה אותו כזר וכמי שלא הכירה מעולם אלא השתתפה בצערו וניחמתו ושידלתו לעשות דבר, שלא היה כלל לרצונו, ונתנה לו בנדיבות מלאה את קנינה היחיד, שהיה לה בעינה. והיא לא עשתה זאת בגמול על איזו טובה שזכתה לה, ולא מתוך רדיפה אחרי חסד הצפוי לה בעתיד – שכן ידעה שעומד הוא למות... נאה איפוא לחקות את מעשה האשה ולהיטיב עם כל האנשים השרויים בצרה...

4) מדרש תהלים (בובר) מזמור כז

היו מלאכי השרת מקטרגין אותו לפני הקדוש ברוך הוא, ואמרו רבונו של עולם מפני מה נטלת המלכות משאול ונתת לדוד, אמר להם אני אומר לכם מה בין שאול לדוד, שאול הלך ושאל באורים ותומים, כיון שראה שבאו עליו פלשתים אמר לכהן אסוף ידך, ולא המתין עד שיגמור את הדבר, שנאמר ויהי עד דבר שאול אל הכהן [וגו', ויאמר שאול אל הכהן אסוף ידך] (ש"א = שמואל א' = יד יט), אבל דוד בשעה שראה את הפלשתים באין עליו בעמק רפאים, מיד התחיל לשאול באורים ותומים, שנאמר ויוסיפו עוד פלשתים [לעלות] וינטשו בעמק רפאים וישאל (עוד) דוד (באלהים) [בה'] ויאמר לא תעלה הסב (מעליהם) [אל אחריהם] (ש"ב = שמואל ב' = ה כב כג)